

Informacija za medije

Zlatnik poezije 2015 Gustavu Janušu

Zlatnik poezije 2015, ki ga vsako leto na podelitvi Veronikine nagrade za najboljšo pesniško zbirko leta v Sloveniji prejme pesnik za življenjski opus, bo letos Fit media namenila pesniku, slikarju in uredniku Gustavu Janušu.

Obrazložitev

Pesnik in slikar Gustav Januš je na svoji ustvarjalni poti zvest umetniški prvinskosti, tenkočuten na križpotjih samouresničevanja in nenasilen do sveta v sebi in okoli sebe. Ob odkrivanju odtenkov umetniškega izraza človekove biti je dosledno v spremstvu sensorija iz humanizma, ustvarjalčeve radovednosti in osvežujočega intelekta ... Tako je zapisal pred desetletjem v celovški koroški Reviji novinar Emanuel Polanšek, kajti Gustav Januš je osrednja literarna osebnost slovstvenega ustvarjanja na Koroškem v sosednji Avstriji že več let. In najmočnejši lirični glas koroških Slovencev. Pesnik je ob neki priložnosti dejal, da »sem celo nekoliko ponosen, da smo z umetnostjo prekoračili ozke koroške meje«. Da jih je zares, pove njegov nabor literarnih nagrad. Med drugim je edini slovenski avtor, ki je dobil Petrarcovo nagrado, eno najbolj uglednih evropskih literarnih nagrad za književnike in prevajalce.

Prvo pesniško zbirko P(e)s(m)i je izdal leta 1978 v Ljubljani na povabilo Kajetana Koviča, ki je Gustava Januša bral v koroški reviji Mladje. Pri reviji je bil Gustav Januš urednik lirike. Nato so sledile še Pesmi, pa Gedichte in spet Pesmi, pa zbirke in izbori Ko bom prekoračil besedo, Sredi stavka, Metulj, Moja beseda klije navzgor kakor slika, V barve spremenjena beseda, Krog je zdaj moje okno in druge.

Njegova poezija je modernistična, v svobodnem verzu, z rahlo ironijo in satiro zlasti v prvih pesniških letih, ko je v lirično razpoloženje zajemal predvsem motive iz domačijskega sveta. Potem je segel globlje v notranjost in z iskrivim intelektom v zamotan svet zunanosti. Nikoli ni mogel mimo koroške stvarnosti in človekovih eksistencialnih stisk. Pravi, da je razvil svojo pesniško govorico. Hkrati pomenljivo dodaja: A bolj se imam za slikarja kot za lirika. Kot ustvarjalec, umetnik, je graditelj mostov, »potnik med redom in kaosom, med jeziki, med likovno in besedno umetnostjo«. Njegov pesniški jezik je preprost, globina sporočila pa taka, da vzbuja misel, kot je zapisal Peter Kolšek, na genialnega ljudskega duha v starem romantičnem pomenu besede.

Zakaj potnik med jeziki? Slovenščina mu je jezik srca, nemščina sicer uradni jezik, a se mu je precej približala, saj je osvojil nemško govoreče ljubitelje poezije. Ni le znani Peter Handke prevajal njegove pesmi v nemščino, tudi sam jih je in postal znan pesnik v nemškem literarnem svetu.

Njegov umetniški kredo, njegovo umetniško prepričanje je iskanje. S sliko in besedo išče. Pravi, da umetnik ne more drugače, kakor da vedno znova išče in skuša razvijati že dognano naprej, utrip za utripom, centimeter za centimetrom. Zanj sta slika in beseda jezika, ki različno učinkujeta, oba pa po svoje želita vzbuditi čustveni odmev, kar je hotenje ali verjetno sla vsakega ustvarjalca.

Čeprav nosi v sebi kot koroški Slovenec nemški in slovenski svet, ni zavezan koroški stvarnosti. Svet Koroške je zanj nekaj enostranskega, svet, ki ga nosi v sebi, pa je »širši«, nekaj, čemur vedno znova mora dodajati nekaj »novega, občečloveškega,« pravi Gustav Januš.

Zlatnik poezije 2015 prejme Gustav Januš za pesniški opus, za prispevek slovenski literaturi in za vzpostavljanje mostov med kulturami.

Doslej so Zlatnik poezije prejeli: Ciril Zlobec, Tone Pavček, Kajetan Kovič, Ivan Minatti, Miroslav Košuta, Neža Maurer, Veno Taufer, Svetlana Makarovič, Niko Grafenauer in Tone Kuntner.

Podelitev Zlatnika poezije 2015, ki bo na Starem gradu v Celju v torek, 25. avgusta 2015, so podprli: Zlatarna Celje, Pivovarna Laško, Banka Celje, Zavarovalnica Triglav, OE Celje.

Mail Gustava Januša: fg.janusch@aon.at

Za več informacij: Jože Volfand, 03/42 66 700, joze.volfand@fitmedia.si.
www.veronikini-veceri.si

Celje, 29. junij 2015